

Vysokoškolská kvalifikační práce - magistři (diplomová práce)
posudek vedoucího práce

Jméno a příjmení studenta, vč. titulu: BcA. Hynek Bařák

Název práce: Interpretace varhanní hudby

Slovní hodnocení:

Hynek Bařák studuje v Ateliéru malířství 3 od roku 2012. Již od samého začátku v něm působí jako silná malířská osobnost. Jeho tvorbu prová, někdy možná až příliš svébytný postoj muže z hornatého Valařska.

Tvorba Hynka Bařáka zaznamenala v průběhu let několik zásadních proměn. Bařák přišel do ateliéru s hrubou malbou fascinovanou Josefem Čapkem, kterou v prvních letech rozvíjel v duchu neoprimivismu. Již tehdy však tyto úvahy vyústily v objekty varhanních píšťal. V dalších letech se Bařák tematicky zaměřuje na rytířství, zbroje, portrét, ale také se věnuje legendám severské mytologie. V těchto tematických celcích však autor dochází k čistě abstraktním formám propojených s realitou. Mnohvrstevnaté, jemné abstraktní struktury vycházející z tvarosloví zmíněných námětů, se staly Bařákovou již minulou bakalářskou prací. Tato práce byla reprezentována rozsáhlou sérií obrazů s názvem Morfologie zbroje.

Ve svém diplomovém projektu se však Hynek Bařák zdánlivě tematicky vrací ke svému původnímu námětu, kterým je varhanní hudba. Bařák ale ve svém výstupu nemaluje nástroj jako v prvních letech studia. Jeho malba se zaměřuje pouze na fascinaci hudbou.

Série Bařákových obrazů je výrazně komplexnější dílo propojené s autorovým životem. Tento aspekt je v autorově tvorbě přítomný vždy. Ať je to série obrazů věnovaná řinčení mečů o zbroj nebo obdiv složitosti hudebních nástrojů, které známe z minulosti. Vždy se však díváme na skutečnou ryzí fascinaci.

Série pláten obsažená v diplomové práci obsahuje v čtrnácti maleb představujících čtyři pohledy na varhanní hudbu, na plnost zvuků a jejich vnímání posluchačem. Především zde ale nacházíme prožitky ze hry. Bařák je aktivním hráčem na varhany.

Bařák však nenavazuje na Kupku či další podobné autory. Výsledkem jeho snah je především obraz a jeho vztah k malbě, kterým hudbu interpretuje v jejich vrstvách, ostrosti i měkkosti, plnosti či do plochy rozprostřených tónů. Vztah mezi zvukem a malbou se tak stírá.

Segmenty diplomové série představují jednotlivé pasáže partitur, které se navzájem doplňují.

Rozeřný barevný obraz pracuje s kontextem základních barev, jež uplatňuje v kompozici plné konkávních a konvexních tvarů. Trojice šedých obrazů vedle toho rozvíjejí pouze lokální tvarosloví i barevnou tonalitu. Tematicky nejnápravnější je skupina menších formátů využívajících propojování malířských prostředků.

Sérii završuje největší z obrazů, který formálně postihuje každou z těchto úvah a je proto i stěžejním dílem série. Zmíněný obraz vnímám podobně jako poslední part nějaké dlouhé partitury, který je vyvrcholením děje jednotlivých pasáží.

Při pohledu na Bařákovy obrazy, na způsob jejich výstavby, na způsob malby na hranici despektu k tomuto médiu, ale především, pokud se zamyslím nad autorovým vztahem k malbě a námětu, zde oceňuji úvahu nad možnostmi atakování hranic zombie paintingu a podob v jakých v českém prostředí existuje. Zvláště sympatické mi přijde, že Bařák na rozdíl od jeho slavnějších kolegů, jako Krřanský, Lukáč nebo jako jejich americké vzory, pracuje bez vidiny nutného zisku. Bařákova malba je sice posunutá na samou hranici „jednoduchosti“, ale ne za účelem vytvořit produkt. Bařák využívá těchto principů pro bezprostřednost, čímž podobně jako Julius Raichel dokáže zprostředkovat vlastní původnost autora mimo střed dění. Jednalo by se čistě o spekulaci, co by se stalo, kdyby se podobných autorů objevilo víc. Nazývali bychom native zombie painters?

Tento postoj i přes jeho legitimitu má slabinu v podobě menší komunikativnosti směrem k současnému divákovi. Slabinu potrhují zdánlivá „nepovedenost“ v malířském provedení obrazů, se kterou autor nepracuje v některých pasážích zcela přesně a tato místa pak působí příliš surově nebo ledabyle. Tyto formální nedostatky však vidím u jednotlivých kusů. Celkové vzezření série na mě ale působí přesvědčivě a konzistentně a i přes rozměry poměrně intimně. Tím vzniká i otázka jestli každé umění je určeno pro masu diváků.

Otázky k rozpravě:

Proč se autor rozhodl vytrvat pouze na malířském provedení bez přesahů do dalších médií a jestli hodnotí tento postoj jako dostatečný.

Navrhuji práci k obhajobě.

Závěrečné hodnocení: C

Posudek vypracoval: MgA. Břetislav Malý

Datum: 26. 4. 2016